

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2025 m. rugpjūčio 14 d. Nr. 21RE2-203
Klaipėda

(AG2-147/15-2025)

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Marinos Adomaitės, Evaldo Ambrozaičio (posėdžio pirmininkas ir pranešėjas) ir Ingos Drąsutavičienės, sekretoriaujant Margaritai Žiobakaitei, dalyvaujant pareiškėjui X.Y., atsakovės Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovei A.B.,

2025 m. rugpjūčio 13 d. viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotolinio ryšio priemonėmis išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X.Y. patikslintą skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus (*data neskkelbtina*) sprendimo Nr. (*duomenys neskkelbtini*) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje priimtas nagrinėti pareiškėjo Romeo Svirskio patikslintas skundas atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra), kuriuo pareiškėjas prašo:

1) panaikinti Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus (*data neskkelbtina*) sprendimą Nr. (*duomenys neskkelbtini*) (toliau – ir Sprendimas);

2) įpareigoti Agentūrą per Komisijos nustatytą laiką priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Skunde pareiškėjas nurodo, jog su Sprendimu nesutinka, nes (*data neskkelbtina*) Šiaulių II teritorinio skyriaus sprendimu Nr. (*duomenys neskkelbtini*) „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensavimo (*data neskkelbtina*) sprendimu Nr. (*duomenys neskkelbtini*) pareiškėjui išduota asmens su negalia automobilio statymo kortelė, nes jis atitinka asmens su negalia automobilio statymo kortelės išdavimo kriterijus, Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo (toliau – ir ANTAPI) 22 straipsnio 1 dalies 3 punktą, kadangi (*data neskkelbtina*) sprendimu Nr. (*duomenys neskkelbtini*) nuo (*duomenys neskkelbtini*) nustatytas (*duomenys neskkelbtini*) proc. dalyvumo lygis.

Nurodo, jog (*data neskkelbtina*) viešosios įstaigos (toliau – ir VšĮ) (*duomenys neskkelbtini*) šeimos gydytoja parašė siuntimą į (*duomenys neskkelbtini*) skyrių dėl vaikštynės su ratukais ir atramos (diagnozė (*duomenys neskkelbtini*)), kuria šiuo metu naudojasi, taip pat naudojasi alkūniniais ramentais.

Nurodo, jog (*duomenys neskkelbtini*) kreipėsi į (*duomenys neskkelbtini*) kliniką, o (*data neskkelbtina*) hospitalizuotas VšĮ (*duomenys neskkelbtini*) dėl galimos stuburo operacijos. Tyrimų metu nustatomi (*duomenys neskkelbtini*), todėl operacija negalima. Kreipėsi į gastroenterologą, kuris nukreipė į

VšĮ (*duomenys neskelbtini*), kur patvirtinta (*duomenys neskelbtini*) diagnozė (*duomenys neskelbtini*) (skirtas 3-jų mėnesių gydymo kursas), numanoma (*duomenys neskelbtini*). (*duomenys neskelbtini*).

Nurodo, jog Plungės teritorinis skyrius (*data neskelbtina*) priėmė sprendimą „Dėl dalyvumo lygio“ Nr. (*duomenys neskelbtini*) ir nustatė (*duomenys neskelbtini*) proc. dalyvumo lygį ir (*duomenys neskelbtini*) proc. dalyvumo netekimą (ligos arba būklės) iki (*data neskelbtina*). Teigia, jog gretutinės diagnozės vertinimo argumentai nesutampa su pareiškėjo turimais dokumentais: dėl (*duomenys neskelbtini*) reabilitologo siuntimo į stacionarinę reabilitaciją, o ne (*data neskelbtina*), kai pareiškėjas buvo VšĮ (*duomenys neskelbtini*) ir pradėjo procedūras. Be to, (*data neskelbtina*) yra neurochirurgo vertinimas – (*duomenys neskelbtini*) ir t. t.

Nurodo, jog yra (*duomenys neskelbtini*) su (*duomenys neskelbtini*) proc. dalyvumu ir turi testų (*duomenys neskelbtini*) ligos gydymą VšĮ (*duomenys neskelbtini*), tačiau (*duomenys neskelbtini*) paaštrėjo skausmai dėl (*duomenys neskelbtini*) ligų ir vėl teko atlikti (*duomenys neskelbtini*) procedūrą, judėjimui visada naudoja alkūninius ramentus, vaikštynę su ratukais. Pažymi, kad nori būti socialus (nuvykti į sodą, prie ežero, į baseiną ar kultūrinius renginius).

Mano, kad pagal Individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-765/V-1530 (toliau – ir Kompensacijų poreikio aprašas), jo būklė atitinka 2 priedo 2 bei 8 punktus.

Komisijos posėdžio metu pareiškėjas prašė patikslintą skundą tenkinti jame ir posėdžio metu išdėstytų argumentų pagrindu.

Atsakovė Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsiliepimu su pareiškėjo patikslintu skundu nesutinka ir prašo patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsiliepime paaiškina, jog (*data neskelbtina*) pareiškėjas kreipėsi į Agentūrą su prašymu, be kita ko, nustatyti lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį (toliau – ir automobilio kompensacijos poreikis). Agentūros Plungės teritorinis skyrius (toliau – ir Teritorinis skyrius) (*data neskelbtina*) sprendimu Nr. (*duomenys neskelbtini*) pareiškėjui automobilio kompensacijos poreikio nenustatė. Nesutikdamas su teritorinio skyriaus sprendimu, pareiškėjas (*data neskelbtina*) apskundė šį sprendimą Agentūros direktoriui. Išnagrinėjęs pareiškėjo skundą ir atlikęs pakartotinį automobilio kompensacijos poreikio vertinimą, Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius Sprendimu nusprendė nekeisti teritorinio skyriaus (*data neskelbtina*) sprendimo Nr. (*duomenys neskelbtini*), kuriuo pareiškėjui automobilio kompensacijos poreikis nenustatytas.

Vadovaujasi ANTAPI 21 straipsnio 1 dalimi ir teigia, jog asmeniui, kurio judėjimo funkcijų sutrikimas yra ilgalaikis ir (ar) negrįžtamas, gali būti nustatomas lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis. Šis poreikis nustatomas vadovaujantis Kompensacijų poreikio aprašu ir jo 2 priedu („Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašas“, toliau – ir Kriterijų sąrašas). Remiasi Kompensacijų poreikio aprašo 17 punktu, pagal kurį automobilio kompensacijos poreikis nustatomas asmenims, kurių judėjimo funkcijų sutrikimai yra ilgalaikiai ir (ar) negrįžtami pagal Kriterijų sąraše nurodytus kriterijus, t. y. kad būtų nustatytas automobilio kompensacijos poreikis, asmens judėjimo funkcijų sutrikimas turi atitikti bent vieną baigtiniame Kriterijų sąraše numatytą kriterijų. Atliekant automobilio kompensacijos poreikio vertinimą, pildomas Kompensacijų poreikio vertinimo aktas.

Nurodo, jog pareiškėjui nesutikus su teritorinio skyriaus (*data neskelbtina*) sprendimu Nr. STS- (*duomenys neskelbtini*) ir apskundus jį Agentūros direktoriui, Sprendimų kontrolės skyrius, vadovaudamasis Kompensacijų poreikio aprašo 53.1 papunkčiu, (*duomenys neskelbtini*) atliko pakartotinį pareiškėjo automobilio kompensacijos poreikio vertinimą. Jo metu vertintos VšĮ (*duomenys neskelbtini*) (*data neskelbtina*) E027 medicinos dokumentų išrašė / siuntime nurodytos diagnozės: (*duomenys neskelbtini*).

Paaiškina, jog atliekant pakartotinį vertinimą, nustatyta, kad funkciniai sutrikimai neatitinka nė vieno kriterijaus, nurodyto Kriterijų sąraše, kadangi: 1) nenustatyta, kad yra bent vienos kojos paralyžius ar ryški parezė (raumenų jėga galūnėse – (*duomenys neskelbtini*) balai), todėl būklė neatitinka 1 kriterijaus;

2) nenustatyta III-IV laipsnio stuburo deformacija – (*duomenys neskelbtini*) (8 kriterijus); ir 3) nepatvirtintas sunkus judėjimo ir atramos sistemos funkcinis sutrikimas – pareiškėjui nėra patvirtinti galvos smegenų pakitimai ar kitos neurodegeneracinės ligos, dėl kurių būtų pažeista centrinė ir / ar periferinė nervų sistema ir būtų sukeltas toks sutrikimas (2 kriterijus).

Tvirtina, kad skundžiamas Sprendimas yra teisėtas ir pagrįstas, priimtas kompetentingo viešojo administravimo subjekto ir laikantis automobilio kompensacijos poreikio nustatymui taikytinų procedūrų ir taisyklių. Skundžiamas sprendimas yra paremtas faktinėmis aplinkybėmis (medicininiais duomenimis) ir teisės normomis (Kompensacijų poreikio aprašo nuostatomis), yra motyvuotas ir pagrįstas objektyviu pareiškėjo funkcinės būklės, užfiksuotos byloje esančiais mediciniais dokumentais, vertinimu. Skundžiamame sprendime paaiškinta, kodėl negalėjo būti pritaikyti konkretūs kriterijai iš Kriterijų sąrašo, t. y. kadangi funkcinis sutrikimų pobūdis arba jų mastas neatitiko šių kriterijų dispozicijų. Kriterijų sąrašo 1 punktą netaikytas, nes nenustatytas bent vienos kojos paralyžius arba ryški parėzė: remiantis (*data neskelbtina*) neurochirurgo konsultacija, (*duomenys neskelbtini*) balai (pagal Lovetto skalę, kai norma – 5 balai). Kriterijų sąrašo 8 punktą netaikytas, nes nenustatytos III–IV laipsnio stuburo deformacijos: remiantis (*data neskelbtina*) neurochirurgo konsultacija, nustatyta (*duomenys neskelbtini*).

Pažymi, kad medicininiuose dokumentuose užfiksuoti duomenys nepatvirtina sunkaus judėjimo ir atramos sistemos funkcinio sutrikimo. Argumentuoja, jog (*data neskelbtina*) VŠĮ (*duomenys neskelbtini*) epikrizėje / fizinės medicinos ir reabilitacijos gydytojo konsultacijoje nurodoma, kad išrašant paciento būklę pagal (*duomenys neskelbtini*). (*data neskelbtina*) gydytojo (*duomenys neskelbtini*) konsultacijoje nurodoma, kad (*duomenys neskelbtini*). Taip pat pažymi, kad iki 2023 m. gruodžio 31 d. galiojusio Darbingumo lygio nustatymo kriterijų aprašo ir darbingumo lygio nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179, 1 priedo XIII skyriaus „Jungiamojo audinio, judėjimo ir atramos aparato ligos“ 78 punkto „Artritai ir sisteminės jungiamojo audinio ligos“ 3 papunktis apibrėžė: „sunkus judėjimo ir atramos sistemos ir (ar) sunkus vienos vidaus organų sistemos arba dviejų ir daugiau organų sistemų vidutinio laipsnio funkcinis sutrikimas (asmuo gali atlikti tik labai ribotus lengvus veiksmus, kasdieniame gyvenime jis priklausomas nuo kitų asmenų)“. Vertina, kad byloje nėra duomenų, kad pareiškėjui nustatytas sunkus judėjimo ir atramos sistemos funkcinis sutrikimas, medicininiai duomenys tokio sunkumo sutrikimo nepatvirtina, o pareiškėjas skunde ar jo prieduose nepateikė įrodymų, kurie tokį sutrikimą pagrįstų.

Pažymi, kad automobilio kompensacijos poreikis yra nustatomas vadovaujantis specialiai šiam poreikiui nustatyti apibrėžtais kriterijais, kurių baigtinis sąrašas numatytas Kompensacijų poreikio aprašo 2 priede. Pareiškėjo atveju nebuvo nustatyta, kad jo funkcinė būklė atitiktų bent vieną šių kriterijų, o ta aplinkybė, kad pareiškėjui buvo nustatytas dalyvumo lygis, individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikis ir išduota asmens su negalia automobilio statymo kortelė, savaime įtakos automobilio kompensacijos poreikio nustatymui neturi. Tvirtina, jog Agentūra visapusiškai ir objektyviai įvertino medicininių duomenų visumą ir pagrįstai nusprendė automobilio kompensacijos poreikio nenustatyti, o savo sprendimą tinkamai motyvavo ir pagrindė tiek mediciniais duomenimis, tiek teisės aktų nuostatomis. Mano, kad nėra teisinio ir (ar) faktinio pagrindo naikinti skundžiamą Sprendimą ir atlikti pakartotinį automobilio kompensacijos poreikio vertinimą.

Atsakovės atstovė Komisijos posėdžio metu prašė pareiškėjo patikslintą skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Patikslintas skundas tenkintinas.

Byloje kilo ginčas dėl Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus (*data neskelbtina*) sprendimo Nr. STS-*(duomenys neskelbtini)* „Dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio“ teisėtumo ir įpareigojimo atlikti veiksmus pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, jog VŠĮ (*duomenys neskelbtini*) (*data neskelbtina*) siuntime į Agentūrą dėl pareiškėjo individualios pagalbos poreikių vertinimo, dalyvumo lygio pervertinimo nurodytos diagnozės: pagrindinė diagnozė: (*duomenys neskelbtini*); susijusios diagnozės: (*duomenys neskelbtini*).

Pareiškėjas (*data neskelbtina*) prašymu nustatyti negalią kreipėsi į Agentūrą, prašydamas nustatyti dalyvumo lygį, taip pat nustatyti lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikį (toliau – ir Prašymas).

Agentūros Plungės teritorinis skyrius (*data neskelbtina*) sprendimu Nr. (*duomenys neskelbtini*) „Dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio“, vadovaudamasis Kompensacijų poreikio aprašo 28 punktu, nusprendė pareiškėjui nenustatyti automobilio kompensacijos poreikio, kadangi pareiškėjo sveikatos būklė neatitinka kriterijų, Kriterijų sąrašė, nes galūnių jėga (*duomenys neskelbtini*) balai – nenustatyta ryški parezė.

Pareiškėjas (*data neskelbtina*) skundu dėl Teritorinio skyriaus (*data neskelbtina*) sprendimo Nr. STS- (*duomenys neskelbtini*) panaikinimo kreipėsi į Agentūrą (toliau – ir Skundas).

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius, atlikęs pakartotinį pareiškėjo lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio vertinimą, priėmė skundžiamą Sprendimą, kuriuo nusprendė nekeisti Teritorinio skyriaus (*data neskelbtina*) sprendimo Nr. STS- (*duomenys neskelbtini*) ir pareiškėjui nenustatyti automobilio kompensacijos poreikio.

Sprendime nurodyta, jog Siuntime automobilio kompensacijos poreikiui nustatyti nurodytos diagnozės: (*duomenys neskelbtini*).

Sprendime taip pat nurodyta, jog pareiškėjo sveikatos būklė neatitinka kriterijų, nurodytų Kriterijų sąrašė, nes (*data neskelbtina*) gydytojo neurochirurgo konsultacija pareiškėjui patvirtinta (*duomenys neskelbtini*), remiantis (*duomenys neskelbtini*) stacionaro epikrize Nr. (*duomenys neskelbtini*) – funkcinis sutrikimas neatitinka Kriterijų sąrašo 1 kriterijaus, taikomo esant bent vienos kojos paralyžiui arba ryškiai parezei ir 8 kriterijaus, taikomo esant III-IV laipsnio stuburo deformacijai; asmeniui nėra patvirtinti galvos smegenų pakitimai ar kitos neurodegeneracinės ligos, dėl kurių būtų pažeista centrinė ir / ar periferinė nervų sistema ir būtų sukeltas sunkus judėjimo ir atramos sistemos funkcinis sutrikimas – funkcinė būklė neatitinka 2 kriterijaus.

Ginčo teisinius santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAI), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas, Individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. A1-765/V-1530, ir kiti teisės aktai.

Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jos struktūriniai padaliniai pagal kompetenciją dalyvauja formuojant ir įgyvendinant neįgaliųjų socialinės integracijos politiką (ANTAPI 15 straipsnio 1 dalis). Šioje srityje jiems suteikta teisė ir pareiga VAI nustatyta tvarka ir terminais priimti sprendimus dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio (15 straipsnio 1 dalies 6 punkto f papunktis). Asmeniui, kurio judėjimo funkcijų sutrikimas yra ilgalaikis ir (ar) negrįžtamas, gali būti nustatomas lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis (ANTAPI 21 straipsnio 1 dalis). Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijus ir tvarką nustato socialinės apsaugos ir darbo ministras kartu su sveikatos apsaugos ministru (ANTAPI 21 straipsnio 3 dalis).

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) yra nurodęs, jog administraciniai teismai (šiuo atveju, Komisija) turi ribotą kompetenciją sprendžiant specialių mokslo žinių reikalaujančius medicinos srities klausimus ir teismas (Komisija) nėra kompetentingas spręsti, ar medicininių kriterijų vertinimą Agentūra atliko pagal realią pareiškėjo sveikatos būklę. Teisėjų kolegija yra pažymėjusi, kad teismas (Komisija) yra kompetentingas patikrinti, ar nebuvo pažeistos teisės aktų nuostatos, priimant ginčijamą sprendimą, ar buvo laikytasi procedūrinių taisyklių, ar atsakovas veikė savo kompetencijos ribose (pvz., LVAT 2019 m. lapkričio 6 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1252-822/2019). Taigi, nagrinėjant šį ginčą dėl Sprendimo teisėtumo bei įpareigojimo atlikti veiksmus, atsižvelgiant į pareiškėjo skunde nurodytų pažeidimų apimtį, Komisija vertins ar Sprendimas buvo priimtas laikantis teisės aktų reikalavimų.

Pažymėtina, jog atsakovė pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektams, todėl savo veikloje privalo vadovautis ir VAI nuostatomis.

VAĮ 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintas įstatymo viršenybės principas reikalauja, kad administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Vadovaujantis VAĮ 3 straipsnio 5 punkte įtvirtintu išsamumo principu, viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį. Be kita ko, pažymėtina, kad atsakovė, kaip viešojo administravimo subjektas, yra saistoma gero administravimo principo imperatyvų. Šis principas įtvirtintas svarbiausiuose nacionalinio lygmens (Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 3 dalies nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms) bei tarptautiniuose dokumentuose (Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnis ir kt.). Iš gero administravimo principo išplaukia ir pareiga imtis aktyvių veiksmų, padėti, elgtis rūpestingai ir atidžiai. Atsakingo valdymo (gero administravimo) principas, be kita ko, įtvirtina viešojo administravimo subjekto pareigą imtis aktyvių veiksmų vykdant administracinę procedūrą (LVAT 2015 m. liepos 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015).

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktuose nustatyta, kad administraciniame sprendime turi būti nurodyta administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; administracinio sprendimo motyvai (LVAT 2021 m. gruodžio 15 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-3014-968/2021). Taigi, administraciniame sprendime turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą, motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Viešojo administravimo sistemos priklausantių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą. Sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar laikantis tik iš dalies, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo, įgalinanti teisumą, nagrinėjančią tokią bylą, skundžiamą viešojo administravimo subjekto individualų administracinį aktą panaikinti (LVAT 2012 m. kovo 22 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²- 212/2012). Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2022 m. rugpjūčio 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. eA-367-502/2022 ir kt.).

Kompensacijų poreikio aprašo 2 punkte nustatyta, jog teisę į kompensacijos poreikio nustatymą turi asmenys, kuriems taikomas ANTAPI. Kompensacijos poreikį nustato Agentūra (Kompensacijų poreikio aprašo 3 punktas). Pagal Kompensacijų poreikio aprašo 4 punktą asmenims gali būti nustatyti šie kompensacijos poreikiai: 4.1 pirmo, antro, trečio arba ketvirto lygio individualios pagalbos kompensacijos poreikis ir (arba); 4.2 automobilio kompensacijos poreikis (pilnamečiams asmenims). Kompensacijų poreikio aprašo 17 punkte nustatyta, jog automobilio kompensacijos poreikis nustatomas asmenims, kurių judėjimo funkcijų sutrikimai yra ilgalaikiai ir (ar) negrįžtami pagal Lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijų sąrašą (2 priedas) nurodytus kriterijus (pildomas Kompensacijų poreikio vertinimo aktas).

Kriterijų sąrašą nustatyti šie lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijai ir jų aprašymas: 1. Bent vienos kojos paralyžius arba ryški parėzė (esant monoparėzei ar plegijai, paraparėzei ar plegijai, hemiparėzei ar plegijai, tetraparėzei ar plegijai) (kai judėjimui reikia techninių pagalbos priemonių); 2. Sunkus judėjimo ir atamos sistemos funkcinis sutrikimas; 3. Labai sutrikusios galūnių funkcijos, kai yra nugaros smegenų pažeidimas pagal ASIA (angl. American Spinal Injury Association) klasifikaciją A, B (kai judėjimui reikia techninių pagalbos priemonių); 4. Abiejų kojų arterijų aterosklerozė, kai kraujotakos nepakankamumas yra ne žemesnės nei II B stadijos pagal Fonteno klasifikaciją arba ne žemesnės nei 2 kategorija pagal Rutherfordo skalę (kai judėjimui reikia techninių pagalbos priemonių); 5. Abiejų kojų lėtinis veninės kraujotakos nepakankamumas (abiejų kojų lėtinė venų liga), C5–C6 klasės klasifikacija pagal CEAP (angl.

Classification for Clinical, Etiological, Anatomical and Pathophysiological) klasifikaciją (kai judėjimui reikia techninių pagalbos priemonių); 6. Abiejų kojų limfostazė, III–IV stadija pagal Mikos klasifikaciją (kai judėjimui reikia techninių pagalbos priemonių); 7. Lėtinė inkstų liga, IV–V stadija, kai atliekamos dializės; 8. III–IV laipsnio stuburo deformacijos, kai asmeniui stovėti ir judėti reikia techninių pagalbos priemonių; 9. Būklė po hemipelvektomijos (vienos dubens pusės pašalinimo operacijos) (kai reikia techninių pagalbos priemonių); 10. Klubo sąnario ankilozė (kai judėjimui reikia techninių pagalbos priemonių); 11. Kelio sąnario ankilozė (kai judėjimui reikia techninių pagalbos priemonių); 12. Šlaunies arba blauzdos bigė arba protezas; 13. Abiejų pėdų bigės arba protezai Šoparo sąnaryje; 14. Achondroplazija.

Priimant Sprendimą, įvertinęs medicininius duomenis, Sprendimų kontrolės skyrius vertino Kriterijų sąrašo 1, 2 ir 8 kriterijus. Sprendime dėl Kriterijų sąrašo 1 ir 2 kriterijų netaikymo pateikti argumentai, jog (*data neskelbtina*) gydytojo neurochirurgo konsultacija pareiškėjui patvirtinta (*duomenys neskelbtini*), remiantis (*data neskelbtina*) stacionaro epikrize Nr. (*duomenys neskelbtini*). Dėl Kriterijų sąrašo 2 kriterijaus netaikymo nurodyta, jog asmeniui nėra patvirtinti galvos smegenų pakitimai ar kitos neurodegeneracinės ligos, dėl kurių būtų pažeista centrinė ir / ar periferinė nervų sistema ir būtų sukeltas sunkus judėjimo ir atramos sistemos funkcinis sutrikimas.

Iš skundžiamo Sprendimo turinio matyti, jog jame buvo remtasi išimtinai tik (*data neskelbtina*) gydytojo neurochirurgo konsultacija bei (*duomenys neskelbtini*) stacionaro epikrize Nr. (*duomenys neskelbtini*), nurodant, kad pareiškėjui patvirtinta (*duomenys neskelbtini*). Tačiau atsakovė, vertindama pareiškėjo sveikatos būklę, nesirėmė naujausiais (į bylą pateiktais 2025 m. dokumentais) mediciniais dokumentais, nors kaip prieš tai ir minėta, pareiškėjui yra nustatyta itin sunki pagrindinė diagnozė ((*duomenys neskelbtini*)), dėl kurios pareiškėjo sveikatos būklė gali kisti. Kaip matyti iš VŠĮ (*duomenys neskelbtini*) (*data neskelbtina*) siuntimo į Agentūrą bei (*data neskelbtina*) E025 Ambulatorinio apsilankymo aprašymo, pareiškėjas (*duomenys neskelbtini*). Atkreiptinas dėmesys ir į tai, jog iš (*data neskelbtina*) E027 Medicinos dokumentų išrašo / siuntimo („būklės įvertinimo informacija“) matyti, jog pareiškėjas atlydėtas (*duomenys neskelbtini*). T. y. minėti naujausi medicininiai duomenys (2025 m.) atsakovės iš viso nebuvo vertinti, o remtasi tik 2024 m. duomenimis. Pažymėtina, jog Komisijos posėdžio metu atsakovės atstovė negalėjo paaiškinti, dėl kokių priežasčių nebuvo įvertinti, pvz., VŠĮ (*duomenys neskelbtini*) (*data neskelbtina*) siuntimas į Agentūrą bei kiti aktualūs 2025 m. medicininiai dokumentai. Iš atsakovės Sprendimų kontrolės skyriaus pildyto (*data neskelbtina*) Individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių vertinimo akto Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – ir Aktas) turinio matyti, jog jame taip pat nebuvo remtasi naujausiais (2025 m.) mediciniais dokumentais. Todėl tai vertinant, spėjstina, jog atsakovė, priimdama administracinį sprendimą, neįvertino visų aktualių-naujausių medicininių dokumentų, jais nesirėmė, todėl tai laikytina esminiu Sprendimo nenustatyti automobilio kompensacijos poreikio trūkumu.

Atkreiptinas dėmesys, jog atsakovė Sprendime nurodo, jog netaikomas Kriterijų sąrašo 2 kriterijus, nes asmeniui nėra patvirtinti galvos smegenų pakitimai ar kitos neurodegeneracinės ligos, dėl kurių būtų pažeista centrinė ir / ar periferinė nervų sistema ir būtų sukeltas sunkus judėjimo ir atramos sistemos funkcinis sutrikimas. Tačiau Kriterijų sąrašo 2 punktas (sunkus judėjimo ir atramos sistemos funkcinis sutrikimas) nėra siejamas su galvos smegenų pakitimais ar kitomis neurodegeneracinėmis ligomis. Šiuo atveju neaišku, kodėl atsakovė Kriterijų sąrašo 2 punktą sieja su nurodytomis ligomis.

Pažymėtina ir tai, jog Kompensacijų poreikio aprašo 18.4 papunktyje nustatyta, jog Agentūros teritorinis skyrius, nustatydamas kompensacijos poreikį prireikus raštu kreipiasi į: 18.4.1 asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kurios asmenį gydantis gydytojas parengė klinikinius elektroninius dokumentus arba siuntimą į Agentūrą (nurodydama asmens, dėl kurio kreipiamasi, vardą, pavardę, gimimo datą, prašomų duomenų gavimo pagrindą, jų naudojimo tikslą, teikimo būdą ir apimtį), dėl papildomų medicininių dokumentų (informacijos), reikalingų baziniam funkcionavimo lygmeniui ir (ar) automobilio kompensacijos poreikiui nustatyti, pateikimo, jeigu gauti klinikiniai elektroniniai ar medicininiai dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka; 18.4.2 kitas įstaigas ar institucijas dėl papildomų dokumentų (informacijos), reikalingų asmens kompensacijos poreikiui nustatyti, pateikimo (nurodydama asmens, dėl kurio kreipiamasi, vardą, pavardę, gimimo datą, prašomų duomenų gavimo pagrindą, jų naudojimo tikslą, teikimo būdą ir apimtį), jeigu gauti medicininiai ar kiti dokumentai yra neišsamūs ar jų nepakanka; 18.4.3 tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančią įstaigą dėl papildomo asmens sveikatos

ištyrimo, nurodydama asmens, kurio kompensacijos poreikis vertinamas, vardą, pavardę, gimimo datą ir priežastį, dėl kurios prašo papildomo asmens sveikatos ištyrimo. Kompensacijų poreikio aprašo 57 punkte nustatyta, jog atliekant pakartotinį kompensacijos poreikio vertinimą, Agentūra turi teisę pasitelkti ekspertus.

Iš byloje esančių medicininių dokumentų taip pat matyti, jog VŠĮ (*duomenys neskelbtini*) gydytojo (*duomenys neskelbtini*) (*data neskelbtina*) ambulatorinio apsilankymo aprašymo bei (*data neskelbtina*) ambulatorinio apsilankymo būklės įvertinimo informacijoje nurodyta: (*duomenys neskelbtini*). Pagal ECOG (angl. Eastern Cooperative Oncology Group) skalę (*duomenys neskelbtini*) balų reiškia, jog asmuo yra (*duomenys neskelbtini*). Tačiau pareiškėjas serga itin sunkia liga, jam Plungės teritorinio skyriaus (*data neskelbtina*) sprendimu Nr. STS- (*duomenys neskelbtini*) nustatytas (*duomenys neskelbtini*) proc. dalyvumo lygis iki (*data neskelbtina*), o ir kiti medicininiai duomenys (*duomenys neskelbtini*) iš esmės paneigia, jog pareiškėjas yra visiškai aktyvus. Šiuo atveju, esant šiems prieštaravimams medicininiuose dokumentuose, atsakovė turėjo teisę kreiptis į sveikatos priežiūros įstaigas (Kompensacijų poreikio aprašo 18.4 punktas), pašalinant abejones, dėl pareiškėjo sveikatos būklės ir jo atitikimo aukščiau paminėtiems Kompensacijų poreikio aprašo 2 priede išdėstytiems lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio nustatymo kriterijams, tačiau to nepadarė.

Komisija, įvertinusi byloje surinktą medžiagą, ginčą reglamentuojančių teisės aktų nuostatas, sprendžia, kad Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus (*data neskelbtina*) sprendimas Nr. STS- (*duomenys neskelbtini*) yra neteisėtas tuo aspektu, kad priimtas neužtikrinant objektyvaus visų aplinkybių įvertinimo, Sprendimas yra nepagrįstas, neatitinka gero administravimo principo, VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5, 6 punktų reikalavimų, todėl naikintinas. Panaikinus skundžiamą Sprendimą, atsakovei kyla pareiga iš naujo išnagrinėti pareiškėjo skundą ir teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais priimti naują sprendimą.

Atsakovė pateiktu atsiliepimu taip pat prašo užtikrinti visų prie bylos pridėtų dokumentų neviešinimą ir leisti susipažinti tik proceso šalims ar jų teisėtiems atstovams, kadangi visa juose esanti informacija yra susijusi su asmens, kurio tapatybė yra žinoma, duomenimis (asmens kodas, namų adresas, asmens tapatybės kortelės numeris ir pan.), o kita dalis priskirtina specialių kategorijų asmens duomenims, susijusiems su asmens sveikata.

Komisijos veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato teisės pripažinti nagrinėjamos bylos medžiagos (jos dalies) nevieša. Pagal įstatymo analogiją vadovaujamosi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, kurioje nustatyta, kad priimdamas viešame teismo posėdyje sprendimą byloje arba nutartį nutraukti bylą ar skundą (prašymą, pareiškimą) palikti nenagrinėtą arba gavęs prašymą susipažinti su bylos medžiaga, teismas turi teisę proceso dalyvių prašymu ar savo iniciatyva motyvuota nutartimi nustatyti, kad bylos medžiaga ar jos dalis yra nevieša, kai reikia apsaugoti žmogaus asmens, jo privataus gyvenimo ir nuosavybės slaptumą, informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, taip pat jeigu yra rimtas pagrindas manyti, kad bus atskleista valstybės, tarnybos, profesinė ar komercinė paslaptis.

Komisija, įvertinusi tai, kad didžiąją bylos medžiagos dalį sudaro specialių kategorijų asmens duomenys, susiję su asmens sveikata, siekiant apsaugoti informacijos apie asmens sveikatą konfidencialumą, atsižvelgdama į atsakovės prašymą, visą nagrinėjamos bylos medžiagą pripažįsta nevieša, neteikiant jos susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 14 straipsnio 2 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo X.Y. patikslintą skundą tenkinti.

Panaikinti Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Sprendimų kontrolės skyriaus (*data neskelbtina*) sprendimą Nr. STS- (*duomenys neskelbtini*).

Įpareigoti atsakovę teisės aktų nustatyta tvarka ir terminais priimti naują teisės aktų reikalavimus atitinkantį sprendimą.

Visą bylos medžiagą pripažinti nevieša ir neteiktina susipažinti ar kopijuoti byloje nedalyvavusiems asmenims.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskųsti Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkas

Evaldas Ambrozaitis

Komisijos narės

Marina Adomaitė

Inga Drąsutavičienė